

Pembinaan Ujian Tahap Saiz Kosa Kata Arab The Construction Exam Level Size of Arabic Vocabulary

HARUN BAHARUDIN*, ZAWAWI ISMAIL & NIK MOHD RAHIMI NIK YUSOFF

ABSTRAK

Antara masalah yang dihadapi oleh pelajar bahasa kedua ialah penguasaan tahap saiz kosa kata. Tujuan kajian rintis ini adalah untuk membina dan menentukan penguasaan tahap saiz kosa kata Arab. Ujian tersebut akan digunakan untuk mengenal pasti tahap saiz kosa kata Arab. Metodologi kajian melibatkan proses pembinaan ujian, proses pemurnian item ujian serta proses penyiasatan kebolehpercayaan serta kesahan ujian. Sampel kajian terdiri daripada 30 orang pelajar pra universiti di sebuah sekolah menengah agama di Temerloh, Pahang. Kajian ini memilih untuk melalui proses ujian ketekalan dalaman bagi melihat pekali kebolehpercayaannya iaitu nilai korelasi antara uji dan ulang uji (test retest), nilai alfa Cronbach dan nilai Cohen Kappa. Hasil kajian menunjukkan bahawa nilai korelasi adalah tinggi iaitu 0.84, pekali alfa Cronbach adalah tinggi iaitu 0.89 manakala pekali Cohen Kappa juga tinggi, iaitu 0.95. Bukti kesahan isi kandungan telah didapati daripada penyemakan oleh panel pakar. Implikasi hasil kajian ini adalah ujian tersebut boleh digunakan untuk mengenal pasti penguasaan saiz kosa kata Arab kerana ujian ini memenuhi kriteria ciri psikometri kebolehpercayaan dan kesahan.

Kata kunci: Saiz kosa kata; ujian tahap saiz kosa kata Arab; kosa kata Arab

ABSTRACT

Among the problems faced by students learning a second language is the mastery of vocabulary. This pilot study is to develop and determine the mastery of Arabic vocabulary. The test developed is to be used to determine the size of Arabic vocabulary. The research methodology involves the development of the test, fine tuning, reliability and validity test. Samples for the research is 30 preuniversity students in a religious school in Temerloh, Pahang. This study chooses to go through the internal correlation test to find the overall percentage of coefficient reliability between test and retest, alpha Cronbach value and Cohen Kappa value. The findings show that the correlation value is high which 0.84 is, Alpha Cronbach coefficient is high 0.89 whilst Cohen Kappa coefficient is also high at 0.95. Validity of content is done through assessment by a panel of experts. The implications of this study is that the test can be used to identify the Arabic language vocabulary size as the test fulfils the psychometric reliability and validity criteria.

Keywords: Vocabulary size; level of Arabic vocabulary size test; Arabic vocabulary

PENGENALAN

Penguasaan saiz kosa kata merupakan antara pengukur kecemerlangan bahasa seseorang iaitu sejauh mana kuantiti kosa kata dapat dikuasai. Bahkan sebahagian besar kajian menunjukkan bahawa penguasaan saiz kosa kata berkait rapat dengan penguasaan bahasa (Gu 1998). Dengan menguasai kuantiti kosa kata yang besar, pelajar lebih mudah memperoleh sesuatu yang baharu dan menghadapi pembelajaran bahasa (Curtis 2006). Hal ini tidak pelik memandangkan saiz kosa kata berkaitan dengan kemampuan menguasai kemahiran membaca, menulis dan kemahiran umum berbahasa serta mempengaruhi pencapaian akademik (Saville-Troike 1984; Laufer 1997; Stehr 2008).

Dalam pembelajaran bahasa Arab, perbincangan mengenai saiz kosa kata didapati terhad dibincangkan. Keadaan ini boleh ditinjau daripada beberapa penulisan

sarjana pendidikan bahasa Arab yang tidak menyentuh banyak tentang isu saiz kosa kata dalam pembelajaran bahasa Arab. Hal ini mungkin kerana anggapan mengenai penguasaan saiz kosa kata bukanlah isu penting tetapi dilihat dari aspek bagaimana seseorang mampu menggunakannya di tempat yang betul dan sesuai (Tuaymah 2006). Beliau juga menekankan perlunya keperluan merujuk kamus berbanding menghafal kosa kata.

Dalam konteks pendidikan bahasa Arab di Malaysia, Dokumen Kurikulum Bahasa Arab menyatakan penguasaan saiz kosa kata sebagai salah satu matlamat dan objektif pembelajaran yang mesti dicapai oleh pelajar yang ditulis dalam Sukatan Pelajaran (SP) dan Huraian Sukatan Pelajaran (HSP). Saiz kosa kata ini tersedia dalam senarai kata yang disediakan melalui buku teks bahasa Arab pihak Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) melalui Bahagian Kurikulum, Bahagian Pendidikan Islam

(BPI) bagi setiap peringkat bermula dari sekolah rendah sehingga sekolah menengah. Berdasarkan perbincangan mengenai saiz kosa kata mengikut pandangan beberapa orang sarjana dan berdasarkan objektif sukatan pelajaran bahasa Arab, dapat disimpulkan bahawa pelajar seharusnya menguasai sekurang-kurangnya 3000 patah perkataan sepanjang tempoh pembelajaran mereka di peringkat sekolah. Saiz kosa kata tersebut agak munasabah memandangkan tempoh pembelajaran mereka yang panjang iaitu sejak daripada peringkat sekolah rendah sehingga ke peringkat sekolah menengah memakan masa lebih daripada 10 tahun.

JADUAL 1. Saiz kosa kata Arab mengikut sukatan pelajaran KPM

Peringkat	Saiz Kosa Kata
Bahasa Arab Komunikasi (BAK) (KPM 2002)	3000
Bahasa Arab Tinggi (BAT) (KPM 2002)	2000
Bahasa Arab KBSM (KPM 2006)	1500
Bahasa Arab j-QAF	600

Walau bagaimanapun, kebanyakan ujian penilaian saiz kosa kata Arab dalam kajian-kajian lepas (Sohair 1990; Che' Pee 1991; Wan Mohd Abrisam 2002; Azhar et al. 2003; Rahim 2009; Irma Martiny 2012; Zahriah 2011) dijalankan dengan menggunakan instrumen tanpa bersandarkan kaedah empirikal dan ilmiah tertentu. Kajian-kajian lepas yang berkait dengan penilaian saiz kosa kata Arab pelajar didapati tidak menggunakan satu instrumen standard berdasarkan kaedah ilmiah tertentu. Pemilihan perkataan yang dipilih melalui buku teks semata-mata dilihat tidak sesuai untuk mewakili perkataan dan mempunyai beberapa kelemahan seperti terlalu luas cakupannya dan banyak perkataan umum yang hendak dipilih. Ia juga melibatkan aspek teknikal seperti kesukaran menentukan anggaran jumlah secara lebih tepat (Meara 1996). Tambahan pula, kandungan kosa kata Arab dalam buku teks kerap dikritik apabila pemilihan kata terutama dalam buku teks yang tidak berdasarkan kaedah ilmiah tertentu (Mat Taib 2005) dan tahap kebolehbacaan buku teks Arab yang didapati tidak sesuai untuk menjadi bahan pembelajaran (Kamarulzaman 2011).

Atas alasan itu, beberapa penyelidik (Quinn 1968; Harlech-Jones 1983; Nurweni & Read 1999) telah menggunakan senarai kekerapan perkataan (frequency word list) sebagai asas dalam sampel kosa kata kajian mereka untuk tujuan menganggar saiz kosa kata pelajar. Penggunaan senarai kekerapan kosa kata didapati lebih mudah untuk menarik sampel perkataan berbanding sebuah kamus. Ujian berasas senarai kekerapan perkataan (frequency word list) didapati dipercayai dan menghasilkan natijah yang stabil dalam mengetahui secara anggaran saiz kosa kata pelajar (Milton 2009).

TUJUAN DAN SOALAN KAJIAN

Tujuan kajian ini adalah untuk membina ujian tahap saiz kosa kata Arab dan seterusnya menentukan sifat psikometri ujian tersebut. Soalan kajian ini adalah untuk mengenal pasti:

1. Sejauh manakah ujian yang dibina untuk mengenal pasti sifat psikometri kebolehppercayaan ujian tahap saiz kosa kata Arab dan;
2. Sejauh manakah ujian yang dibina dapat mengenal pasti sifat psikometri kesahan Ujian tahap saiz kosa kata Arab?

METODOLOGI

Sampel kajian terdiri daripada 30 orang pelajar prauniversiti di sebuah sekolah menengah agama di Temerloh, Pahang. Instrumen kajian menggunakan Ujian Tahap Saiz Kosa Kata Arab yang dibina merangkumi proses pembinaan serta proses pemurnian secara analisis item. Seterusnya, kesahan ujian ini melibatkan penyiasatan secara sistematik isi kandungan ujian untuk menentukan bahawa isi kandungan ujian tersebut merangkumi perwakilan tingkah laku dalam domain yang hendak diukur (Gay et al. 2006) merujuk panel penilai. Proses kebolehppercayaan ujian pula disiasat dengan menggunakan tiga langkah bagi memenuhi prosedur kajian, iaitu 1) uji dan ulang uji (test retest), 2) *alfa Cronbach* dan 3) *Cohen Kappa*.

PEMBINAAN DAN PEMURNIAN UJIAN

Ujian tahap saiz kosa kata Arab dalam kajian ini lebih menepati sebagai ujian kecekapan yang tidak berdasarkan silabus tertentu. Hal ini kerana ujian kecekapan berbahasa adalah ujian yang mungkin berdasarkan silabus tertentu atau mungkin juga tidak berdasarkan silabus tertentu (Hasan Basri 2002). Selain itu, ujian ini juga bermanfaat untuk pembelajaran pelajar-pelajar sekolah menengah agama pada masa akan datang. Melalui ujian penguasaan saiz kosa kata Arab ini, para pelajar dapat dinilai berdasarkan anggaran mengenai saiz kosa kata Arab. Bagi ujian tahap saiz kosa kata, kajian ini menggunakan prosedur yang lazim digunakan bagi mengukur dan menganggar saiz kosa kata. Kajian ini telah menggunakan senarai kekerapan perkataan (frequency word list) sebagai asas dalam sampel kosa kata kajian mereka untuk tujuan menganggar saiz kosa kata pelajar. Ia dilihat lebih mudah untuk menarik sampel perkataan dari senarai perkataan yang telah mantap berbanding daripada sebuah kamus (Quinn 1968; Harlech-Jones 1983; Nurweni & Read 1999).

Bagi menepati tujuan melihat aspek saiz kosa kata Arab, kajian ini mengambil sampel perkataan daripada senarai kekerapan perkataan (frequency word list) bahasa Arab dalam buku *A Word Count of Modern Arabic Prose* (Landau 1959). Buku ini telah menyenaraikan senarai

perkataan spesifik Arab sebanyak 12,400 hasil daripada literatur prosa Arab yang pelbagai dan senarai perkataan daripada akhbar harian di beberapa buah negara Arab seperti Mesir yang dilakukan oleh Brill (1940). Tujuan senarai kekerapan perkataan digunakan adalah untuk memastikan bahawa item-item yang dipilih untuk ujian ini merangkumi pelbagai perkataan-perkataan berdasarkan kekerapan. Prosedur analisis ini dapat memastikan bahawa item-item ujian mewakili keseluruhan bidang isi kandungan yang hendak diuji. Ini dapat meningkatkan lagi kesahan isi kandungan sesuatu ujian.

Pada peringkat awal, item perkataan dipilih daripada setiap tahap 1000 hingga 4000 perkataan yang mana setiap tahap 1000 perkataan sebanyak 50 perkataan telah dipilih untuk mewakili setiap tahap secara rawak. Item-item ini terdiri daripada pelbagai perkataan yang melibatkan kata nama, kata kerja dan partikel. Secara keseluruhannya, sebanyak 200 item telah dipilih untuk ujian ini mewakili setiap 4000 tahap kekerapan.

Kemudian setiap perkataan disaring berdasarkan pendedahan penggunaannya di peringkat persekolahan dalam kalangan pelajar di Malaysia. Untuk lebih menepati tujuan ini, penyelidik merujuk kepada senarai kosa kata bahasa Arab untuk kesesuaian pelajar Asia Tenggara yang dilakukan oleh Abdul Rahman (1994). Senarai kata ini disusun berdasarkan lima kriteria penilaian utama iaitu kosa kata masyhur, keluasan penggunaan, respons soal selidik, kosa kata penting (al-Quran), keupayaan pengajaran dan pembelajaran (kata pendek, kata pinjaman dan kejelasan maknanya). Langkah ini dilihat penting untuk mengelakkan pemilihan kata agar tidak terlalu asing sama ada dari aspek pendedahan atau aspek pembelajaran.

Langkah seterusnya, penyelidik melihat dan menyemak perkataan-perkataan yang telah disaring melalui persektif penggunaan dalam pembelajaran melalui buku teks yang digunakan di peringkat persekolahan. Buku teks ini dilihat mampu untuk melihat sampel kosa kata yang digunakan sepanjang pembelajaran bahasa Arab di peringkat sekolah. Proses pemilihan dan penyaringan kosa kata seperti yang ditunjukkan dalam Rajah 1.

Untuk tujuan pemurnian item, analisis kuantitatif dilaksanakan untuk mendapatkan pengukuran indeks kesukaran item (p) dan indeks diskriminasi item (D) (Anastasi & Urbina 1997). Kesukaran item didefinisikan sebagai peratus orang yang menjawab item tersebut dengan betul (Anastasi & Urbina 1997). Diskriminasi

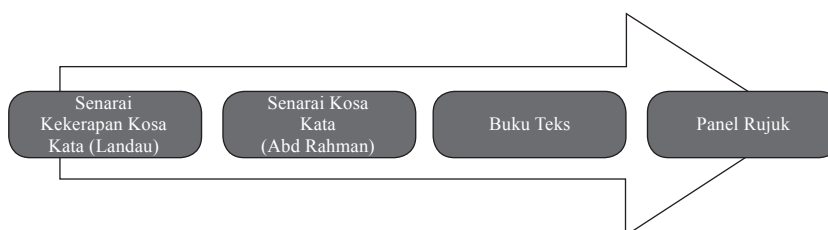
item pula merujuk kepada keberkesanan sesuatu item untuk mendiskriminasi murid berskor tinggi dengan murid berskor rendah dalam sesuatu ujian (Aiken & Groth-Marnat 2006). Mengikut Anastasi & Urbina (1997), item-item yang paling baik adalah item-item yang mempunyai indeks kesukaran dalam julat pertengahan. Item-item yang mempunyai item kesukaran antara 0.15 sehingga 0.85 biasanya dianggap baik untuk dimuatkan dalam sesuatu ujian. Item-item yang mempunyai indeks diskriminasi 0.30 dan ke atas dianggap boleh diterima untuk dimuatkan dalam sesuatu ujian (Aiken & Groth-Marnat 2006).

Berdasarkan keputusan indeks kesukaran dan indeks diskriminasi item, sebanyak 40 item kosa kata sahaja akan dipilih bagi mewakili 4000 perkataan. Ujian ini terdapat empat bahagian yang mewakili empat tahap kekerapan perkataan iaitu, (1) 1000 perkataan, (2) 2000 perkataan, (3) 3000, dan (4) 4000 perkataan. Tahap kesukaran perkataan bagi setiap tahap adalah semakin meningkat. Perkataan ini disusun berdasarkan indeks kesukaran yang didapati. Jadual 2 menunjukkan bilangan item yang dipilih bagi setiap tahap berdasarkan keputusan analisis item.

JADUAL 2. Item yang dipilih berdasarkan keputusan analisis item

Tahap Ujian KKA	Bilangan Item $0.15 < P < 0.85$ dan $D > 0.3$	Bilangan Selepas Pemurnian Item
1000	20	10
2000	14	10
3000	14	10
4000	13	10
Jumlah	61	40

Bagi tujuan pengiraan keputusan ujian, setiap perkataan yang dapat dijawab dengan betul diberikan satu markah. Jumlah bilangan perkataan yang dijawab dengan betul adalah skor ujian ini. Menurut Lorge dan Chall (1963), sekiranya seseorang mengetahui semua sampel perkataan pada 1000 pertama, setengah daripada sampel 1000 kedua, suku daripada sampel 1000 ketiga, dia boleh dianggarkan mempunyai saiz kosa kata sebanyak 1750 apabila dijumlahkan semuanya pada setiap tahap iaitu 1000 pada tahap pertama, 500 pada tahap kedua dan 250 pada tahap ketiga.

RAJAH 1. Proses pemilihan kata untuk Ujian Tahap Saiz Kosa Kata Arab

Bagi mengesahkan pemeriksaan jawapan ujian dilakukan dengan betul, sampel kertas jawapan yang telah disemak dirujuk kepada tiga orang pakar bidang untuk disahkan. Ini bertujuan untuk memurnikan jawapan pelajar yang dijangka akan pelbagai bentuk, maka semakan jawapan murid berdasarkan jawapan yang tepat sahaja. Skor ujian dikira berdasarkan peratusan dan seterusnya mendapatkan min skor keseluruhan bagi setiap soalan yang diuji serta min keseluruhan skor semua ujian.

Berkenaan reka bentuk dan format ujian, penyelidik menggunakan format ujian dwi bahasa. Format ini merupakan salah satu format yang digunakan oleh penyelidik bagi mengukur saiz kosa kata (John 2000) dan antaranya ialah Nation (2001) dan Nurweni (1995) yang menjalankan kajian untuk mengukur saiz kosa kata bahasa Inggeris bagi pelajar Indonesia. Format ujian ini bertujuan untuk membantu pelajar supaya lebih yakin dalam menyatakan pemahaman mereka tentang perkataan sasaran tanpa dihalang oleh kekurangan pengetahuan sinonim perkataan dan frasa bahasa Arab.

Berdasarkan format ini, pelajar dikehendaki menjawab makna perkataan dalam bahasa Melayu berdasarkan konteks ungkapan yang dikemukakan iaitu berbentuk ayat, petikan ayat al-Quran dan frasa. Menurut Henning (1991) menggunakan ayat dalam konteks ungkapan mungkin boleh terdiri daripada perkataan dalam ucapan bertujuan untuk memberi sedikit pertolongan tambahan kepada pelajar dalam mengakses makna perkataan. Manakala jenis butir jawapan ujian pula ialah jenis butir jawapan dibina yang mana pelajar menjawab ujian berdasarkan kepada pemahamannya tanpa diwujudkan pilihan jawapan.

Perkataan yang dipilih tidak melibatkan kata nama khas seperti nama orang, nama tempat dan sebagainya. Pemilihan kata nama adalah lebih tinggi berbanding kata kerja. Menurut Webb (2005) menggunakan kadar nisbah 6:4 kata nama dan kata kerja menggambarkan kelaziman penggunaan kata nama yang lebih berbanding kata kerja. Hal ini disokong oleh Kucera dan Francis (1967) yang mengatakan bahawa kadar ini adalah anggaran kekerapan yang berimbang dalam sesuatu situasi. Selain itu, ujian ini juga mengelakkan pelajar daripada menfokuskan kepada tanda-tanda gramatikal. Kesimpulannya, bahagian ujian kosa kata dalam kajian ini akan mengukur saiz kosa kata Arab pelajar.

DAPATAN KAJIAN

Dapatan kajian ini memaparkan keputusan daripada dua proses iaitu proses kesahan dan kebolehpercayaan. Proses-proses ini juga penting bagi memastikan kesesuaian instrumen yang bakal digunakan serta bakal menentukan kejayaan dan ketepatan dapatan dalam penyelidikan sebenar.

PROSES KESAHAN

Proses kesahan ujian yang melibatkan perbincangan bersama pakar dan guru bahasa Arab berjumlah seramai lima orang. Mereka terdiri daripada tiga orang pensyarah di IPTA iaitu di UKM, UPM dan UiTM, seorang guru bahasa di UKM serta seorang guru cemerlang bahasa Arab di sekolah. Tumpuan perbincangan diberikan kepada pemilihan kosa kata, iaitu kesesuaian serta tahap dan aras kesukaran perkataan-perkataan yang diuji dalam ujian kosa kata Arab. Manakala aspek konteks ungkapan pula, perbincangan melihat kepada kesesuaian aspek struktur serta gaya bahasa agar bersesuaian dengan tahap responden. Satu senarai kosa kata yang dibahagikan kepada empat bahagian yang mewakili perkataan berdasarkan tahap kekerapan bermula daripada 1000 perkataan paling kerap hingga ke peringkat tahap seterusnya iaitu 4000. Sebanyak 200 perkataan telah dipilih dan diedarkan kepada panel untuk menyatakan persetujuan mereka terhadap perkataan yang dipilih dan berada pada tahap kesukaran yang sesuai.

Secara keseluruhan, panel penilai memperakui bahawa ujian ini mampu mengukur aspek kandungan yang hendak diukur. Hal ini berdasarkan respons yang dinyatakan dalam beberapa siri perbincangan. Segala pandangan dan cadangan kesemua panel penilai ini telah diambil kira bagi memperbaiki kandungan ujian tersebut. Setelah mendapat persetujuan terhadap keseluruhan item dan kandungan ujian, langkah seterusnya ialah menjalankan kajian rintis untuk menguji kebolehpercayaan instrumen dengan melihat beberapa perkara penting seperti catatan masa yang diperlukan untuk menjawab soalan, soalan-soalan yang menimbulkan keraguan serta bentuk susunan atau format instrumen yang digunakan.

PROSES KEBOLEHPERCAYAAN

Tiga langkah untuk mendapatkan kebolehpercayaan instrumen turut dijalankan bagi memenuhi prosedur kajian iaitu 1) uji dan ulang uji (test retest), 2) alfa Cronbach dan 3) Cohen Kappa.

Uji dan Ulang Uji

Pendekatan uji dan ulang uji dalam menguji ketekalan sesuatu ujian pernah dicadangkan oleh (Baba 2002) dan ia merupakan pendekatan yang diterima umum (Bachman 1990). Untuk tujuan ini, ujian ini telah dijalankan sebanyak dua kali dengan selang antara keduanya adalah satu minggu. Menurut Bachman (1990), selang masa ini adalah untuk meminimumkan sebarang kesan praktis dan kesan pembelajaran. Jadual 3 menunjukkan skor pada kedua-dua masa ujian.

JADUAL 3. Skor uji dan ulang uji

	N	Min.	Mak.	Mean	SD
Uji 1	30	0	22	6.26	5.91
Uji 2	30	0	24	8.43	6.78

Hasil korelasi skor ujian 1 dan ulang uji 2 adalah signifikan $r = 0.84$ ($p < 0.0001$). Ini menunjukkan bahawa ujian ini menghasilkan keputusan skor yang setanding pada kedua-dua masa ujian. Dengan ini, ujian ini mempunyai tahap ketekalan yang tinggi. Nilai korelasi yang kuat di antara skor kedua-dua masa ujian menunjukkan bahawa peserta cenderung memberi respons yang sama pada kedua-dua masa ujian.

Alfa Cronbach

Bachman (1990) mencadangkan bahawa ketekalan dalaman perlu dilakukan bagi menganggarkan kebolehpercayaan ujian. Bagi tujuan ini, alfa Cronbach digunakan untuk mendapat anggaran ketekalan dalaman yang lebih tepat. Hasil nilai alfa Cronbach ialah 0.89 dan ini menunjukkan bahawa ujian tahap saiz kosa kata ini mempunyai nilai ketekalan yang tinggi sekaligus ia boleh diterima.

Cohen Kappa

Proses ketekalan yang seterusnya ialah dengan mendapatkan skala *Cohen Kappa*. Untuk tujuan ini, soalan ujian telah diuji kepada sepuluh orang. Jawapan ujian 10 orang pelajar telah dirujuk kepada 2 orang ahli panel untuk memberikan markah kepada setiap pelajar yang terlibat. Analisis persetujuan antara penilai dan dua orang panel yang terdiri daripada pakar bahasa Arab adalah seperti dalam Jadual 2. Bagi tujuan persetujuan ini, penyelidik menggunakan skala Cohen Kappa bagi pengiraan persetujuan. Beberapa penyelidik tempatan telah menggunakan cara pengiraan Cohen Kappa ini seperti Nik Mohd Rahimi (2005), Azhar (2006) dan Zawawi (2009). Bagi tujuan pengiraan tersebut formula berikut digunakan (Landis & Kosh 1977; Zahrah 2002):

$$\text{Formula : } K = \frac{f_a - f_c}{N - f_c}$$

- K = Nilai Pekali Persetujuan
- f_a = Unit yang dipersetujui
- f_c = Unit kemungkinan yang ditetapkan pada 50% daripada N
- N = Jumlah bilangan unit

Nilai pekali Persetujuan Kappa yang dicadangkan oleh Flesch (1981) adalah berdasarkan Jadual 4.

JADUAL 4. Nilai Persetujuan Kappa

Nilai kappa	Interpretasi
Bawah 0.00	Lemah
0.00 – 0.20	Tidak memuaskan
0.21 – 0.40	Kurang memuaskan
0.41 – 0.60	Sederhana (memuaskan)
0.61 – 0.80	Baik (kukuh)
0.81 – 1.00	Cemerlang

Nilai persetujuan Kappa bagi ujian kosa kata Arab boleh dilihat dalam Jadual 5. Jadual ini menunjukkan setiap data ujian kosa kata Arab diserahkan kepada dua pakar yang telah dilantik. Untuk tujuan ketekalan data ujian tahap saiz kosa kata Arab, penyelidik sekali lagi memilih 30 hasil ujian kosa kata Arab dan diserahkan kepada dua pakar yang dilantik. Pemilihan 30 hasil ujian ini dilakukan secara rawak berdasarkan kepada Borg dan Gall (1983) yang mengatakan unit terkecil untuk tujuan analisis korelasi adalah 30 orang. Analisis korelasi pula dibuat berdasarkan cadangan Hassan Basri (2002) dan Mohd. Majid Konting (2000). Hasil skor yang dibuat oleh kedua-dua pakar tersebut dibandingkan dengan skor yang diberikan oleh penyelidik.

JADUAL 5. Nilai persetujuan Kappa

Jenis data	Pakar 1	Pakar 2	Purata persetujuan	Nilai pekali Cohen Kappa
Ujian kosa kata	$K = \frac{392-200}{400-200} = \frac{192}{200} = 0.96$	$K = \frac{389-200}{400-200} = \frac{189}{200} = 0.945$	$\frac{0.96+0.945}{2} = 0.95$	0.95

Hasil daripada analisis korelasi menunjukkan bahawa ketekalan data berada pada tahap tinggi dengan nilai ujian korelasi antara penyelidik dengan pakar 1 ialah 0.79 manakala dengan pakar 2 pula ialah 0.82. Nilai ini diperoleh berdasarkan rumusan yang dikemukakan oleh Devies (1971) seperti dalam Jadual 6:

JADUAL 6. Tafsiran nilai pekali

Nilai Pekali Korelasi (R)	Tafsiran Pekali
1.00	Sempurna
0.70-0.99	Sangat tinggi
0.50-0.69	Kukuh
0.30-0.49	Sederhana
0.10-0.29	Rendah
0.01-0.09	Boleh diabaikan

PERBINCANGAN

Berdasarkan dapatan kesahan dan kebolehpercayaan, terdapat bukti bahawa ujian saiz kosa kata Arab ini telah dibina dan dimurnikan serta memenuhi kriteria psikometri kebolehpercayaan dan kesahan. Nilai kebolehpercayaan yang tinggi ini menunjukkan bahawa ujian tersebut dapat mengukur secara konsisten penguasaan saiz kosa kata seseorang pelajar. Selain itu, kesahan isi kandungan telah disahkan dengan penghakiman yang telah dibuat oleh panel pakar. Panel

pakar bahasa Aarab telah mengesahkan bahawa ujian ini memang sesuai dan memadai untuk digunakan bagi menguji penguasaan saiz kosa kata Arab pelajar.

Ujian tahap saiz kosa kata Arab ini boleh digunakan untuk mengukur tahap saiz kosa kata pelajar dan ia tidak membebaskan memandangkan format jawapan ujian ini adalah dwi bahasa. Format ujian ini bertujuan untuk membantu pelajar supaya lebih yakin dalam menyatakan pemahaman mereka tentang perkataan sasaran tanpa dihalang oleh kekurangan pengetahuan sinonim perkataan dan frasa bahasa Arab. Di samping itu, format ini menggalakan pelajar untuk mencuba dan kembali mengingati perkataan-perkataan yang pernah dipelajari. Dalam hal ini, Messick ada mengatakan bahawa unsur 'mengingat kembali' dalam sesuatu ujian secara jelas mengaitkan kepada permulaan dan ia adalah satu unsur yang berguna dalam sesuatu ujian (Messick 1996). Unsur 'ingat kembali' pula disistematikkan dengan penggunaan konteks ungkapan berbentuk ayat, petikan ayat al-Quran untuk memberi sedikit pertolongan tambahan kepada pelajar dalam mengakses makna perkataan.

Ujian ini termasuk dalam kategori konstrak ujian pisahan (discrete) (John & Carol 2001). Ujian ini menggunakan struktur ujian yang mudah dengan hanya mengambil kira pengetahuan asas kosa kata serta tidak mengambil kira pengetahuan tatabahasa dan kemampuan kemahiran membaca. Pembelajaran kosa kata bermula dengan mengukur sejauh mana penguasaan saiz kosa kata melalui pengecaman perkataan sebelum pergi lebih jauh kepada pengetahuan leksikal yang mendalam seperti ejaan, kolokasi, aspek tatabahasa dan makna. Sekiranya pelajar mengecam dan mengenali sesuatu perkataan, maka ia dianggap tahu perkataan tersebut (Lynne 2002).

Selain itu, saiz kosa kata dianggar melalui mengira pengecaman perkataan akan memberi satu panduan awal tentang pengetahuan leksikal seseorang. Dengan kata lain, saiz kosa kata akan menjadi satu permulaan yang berguna. Dengan ujian ini, pengujian saiz kosa kata Arab pelajar dapat dijalankan dengan lebih tepat dan kecekapan bahasa pelajar dapat dianggarkan. Seorang pelajar yang dikatakan memiliki saiz atau jumlah kosa kata yang besar bermakna dia telah memiliki bahagian terbesar dalam mana-mana bahasa dari aspek makna (McCarthy 1988).

KESIMPULAN

Kajian ini telah menambahkan koleksi penyelidikan mengenai pembinaan dan penghasilan instrumen bagi mengukur saiz kosa kata Arab yang masih kurang dilakukan terutamanya dalam konteks pembelajaran bahasa Arab. Berbeza dengan sejarah ujian tahap kosa kata dalam bahasa Inggeris yang telah bermula secara empirikal oleh Paul Nation pada tahun 1983 apabila membangunkan satu ujian diagnostik untuk kegunaan guru dalam mengenal pasti tahap kosa kata pelajar (Norbert et al. 2001). Ujian tersebut telah digunakan

secara meluas oleh para penyelidik dalam mengenal pasti penguasaan tahap kosa kata pelajar seterusnya memberi implikasi dalam pedagogi kosa kata. Kesimpulannya, terdapat bukti empirikal bahawa ujian yang telah dibina ini mempunyai ciri psikometri kebolehpercayaan dan kesahan untuk digunakan bagi mengenal pasti saiz kosa kata Arab dalam kalangan pelajar.

RUJUKAN

- Ab. Rahim Ismail. 1994. Pengajaran bahasa Arab sebagai bahasa kedua: permasalahan dan penyelesaian. Dlm. *Persuratan Islam*, disunting oleh L. Muhammad Bukhari. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Abdul Aziz, A.T. 1996. *Menguji Kemahiran Bahasa: Prinsip, Teknik dan Contoh*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Abdul Rahman, C. 1994. Ma'ayir al-tafakhum fi al-alfaz fi ta'lim al-Arabiyyah li al-mujtama'at al-Islamiyyah fi janub sharq Asiyya. Tesis Dr. Falsafah. Universiti Iskandariyyah, Mesir.
- Aiken, L.R. & Groth-Marnat, G. 2006. *Psychological Testing and Assesment*. Boston, MA: Pearson Education Group Inc.
- Anastasi, A. & Urbina, S. 1997. *Psychological Testing*. 7th Edition. New Jersey: Prentice-Hall.
- Azhar, M., Ahmad Kilani, M. & Sulaiman Shakib, M.N. 2003. Masalah penterjemahan Melayu-Arab di kalangan pelajar Melayu. *Prosiding Persidangan Penterjemahan Antarabangsa Ke-9*, 344-361. Tanjung Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Baba, K. 2002. Test review: Lex30. *Language Testing Update* 32: 68-71.
- Bachman, L. F. 1990. *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford: Oxford University Press.
- Brill, M. 1940. *The Basic Ord List of the Arabic Daily Newspaper*. Jerusalem: Hebrew University Press.
- Che' Pee, C.H. 1991. Pelajar sekolah menengah agama: Cabaran dan masa hadapan. *Jurnal Pendidikan Islam* 3: 13-16.
- Gay, L.R. & Airasian, P. 2003. *Educational Research Compentencies for Analysis and Application*. New Jersey: Prentice Hall.
- Harlech-Jones, B. 1983. ESL proficieency and a word-frequency count. *English language Teaching Journal* 37: 62-70.
- Hasan Basri, A.M. 2002. *Language Testing: The Construction and Validation*. Kuala Lumpur: University of Malaya Press.
- Irma Martiny, M.Y. 2012. Hubungan strategi pembelajaran kosa kata dengan tahap penguasaan kosa kata pelajar. Kertas Projek Sarjana Pendidikan. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- John, R. & Carol, A.C. 2001. A framework for second language vocabulary assessment. *Language Testing* 18(1): 1-32.
- Landau, M.J. 1959. *A Word Count of Modern Arabic Prose*. New York: American council of learned Societies.
- Lorge, I. & Chall, J. 1963. Estimating the size of vocabularies of children and adults: An analysis of metodological issues. *Journal of Experimental Education* 32(2): 147-157.
- Lynne, C. 2002. Measuring vocabulary size in English as an additional language. *Language Teaching Research* 6(2): 145-173.
- McCarthy. 1988. *Vocabulary and Language Teaching*. New York: Longman.

- Meara, P. 1996. The dimensions of lexical competence. In *Performance and Competence in Second Language Acquisition*, edited by Brown, G., Malmkjaer, K. & Williams, J. Cambridge: Cambridge University Press.
- Messick, S. 1996. Validity and washback in language testing. *Language Testing* 13: 241-256.
- Nation, P. 1993. Using dictionaries to estimate vocabulary size: Essential but rarely followed procedures. *Language Testing* 10: 27-40.
- Nik Mohd Rahimi Nik Yusoff. 2005. Penilaian kemahiran mendengar dalam kurikulum bahasa Arab komunikasi di sekolah-sekolah agama kerajaan negeri. Tesis Dr. Falsafah. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Norbert, S., Diane, S. & Caroline, C. 2001. Developing and exploring the behaviour of two new versions of the Vocabulary Levels Test. *Language Testing* 18(1): 55-88.
- Nurweni, A. & Read, J. 1999. The English vocabulary knowledge of Indonesia university student. *English for Specific Purpose* 18: 161-175.
- Quinn, G. 1968. *The English Vocabulary of Some Indonesian University Entrants*. Salatiga, Indonesia: IKIP Kristen Satya Wajana.
- Rahim, R. 2009. Penguasaan perbendaharaan kata bahasa Arab dalam kalangan murid sekolah kebangsaan menerusi Program J-QAF: Satu kajian kes. *Wacana Pendidikan Islam Peringkat Nusantara Siri Ke-7*, 579-588. Bangi: Penerbitan Fakulti Pendidikan, Universiti kebangsaan Malaysia.
- Saifuddin, H. 2002. Penguasaan Perbendaharaan kata bahasa Arab di kalangan pelajar tingkatan tiga: Satu kajian kes di sekolah menengah kebangsaan (agama) Negeri Melaka. Disertasi Sarjana. Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya.
- Seliger, H. & Shohamy, E. 1989. *Second Language Research Methods*. Oxford: Oxford University Press.
- Sohair, A.M. 1990. Satu tinjauan tentang masalah-masalah pengajaran mata pelajaran bahasa Arab di sekolah-sekolah menengah agama di Malaysia. Kertas Projek Sarjana Pendidikan. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Wan Mohd Abrisam, W.A. 2002. Tinjauan sikap pelajar terhadap mata pelajaran Bahasa Arab Komunikasi di sekolah-sekolah daerah Machang, Kelantan. Kertas Projek Sarjana Pendidikan. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Webb, S. 2005. Receptive and productive vocabulary learning: the effect of reading and writing on word knowledge. *SSLA* 27: 33-52.
- Zahriah, H. 2011. Perbandingan pengajaran dan pembelajaran perbendaharaan kata bahasa Arab mengikut kluster semantik dan kluster bebas. Tesis Sarjana Pendidikan. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Harun Baharudin*
Fakulti Pendidikan,
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600 UKM Bangi, Selangor, Malaysia.
Faks: 03-89254372
- Pengarang untuk surat-menyurat, e-mel: harunbaharudin@ukm.edu.my
- Zawawi Ismail
Fakulti Pendidikan
Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Nik Mohd Rahimi Nik Yusoff
Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi.
- Diserahkan: 22 April 2016
Diterima: 10 Julai 2016

